

LATVIJAS ATTĪSTĪBAS TRAJEKTORIJAS HIPOTĒTISKAIS NOVĒRTĒJUMS, JA TĀ NEBŪTU OKUPĒTA

Gunta Piņķe

Rīga

29. Septembris, 2018

PĒTĪJUMA METODE

Netiešā metode

Metode balstās uz pieņēmumiem par iespējamo Latvijas attīstības trajektoriju, ja tā nebūtu okupēta.

Tās attīstība noritētu līdzīgi kā tuvākās rietumu kaimiņvalstīs, kuru saimnieciskā darbība balstījās uz brīvā tirgus principiem (Somija, Dānija, Zviedrija un Norvēģija)

PĒTĪJUMA REZULTĀTS

**IKP uz 1 iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes
salīdzinājumā ar Somijas rādītāju**

1935.g. 95% līmenī (tautas ienākums pēc PP)

1965.g. 64%

1990.g. 45%

2000.g. 30%

2010.g. 45%

2017.g. 61%

PĒTĪJUMA GALVENAIS SECINĀJUMS

Latvijas iedzīvotāju vidējie ienākumi 1990.gadā būtu divas reizes lielāki un 2000.gadā trīs reizes lielāki salīdzinājumā ar faktiskajiem, ja tā nebūtu okupēta.

50 okupācijas gados Latvijā izveidotā tautsaimniecības struktūra un sasniegtais ražošanas līmenis nebija konkurētspējīgs tirgus ekonomikas apstākļos.

APRĒĶINI NOSAKA KOPĒJO EKONOMISKO ZAUDĒJUMU MĒROGU

Zaudējumu iemesli:

Okupācijas laikā sagraudā normālā tirgus ekonomika, aizstāta ar neefektīvo komandekonomiku

Padomijas piekoptā koloniālā politika attiecībā uz tās republikām

LATVIJAS TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS PĀREJOT UZ TIRGUS EKONOMIKU

**Balltijas valstīs pārejas perioda ekonomiskā
lejupslīde bija divtik lielāka nekā citās
Austrumeiropas ES kandidāt valstīs**

Latvijā tā bija visdziļākā (par 50%)

**Galvenais iemesls atšķirībām – padomijas
koloniālā politika**

KOLONIĀLĀS POLITIKAS IETEKME UZ ATTĪSTĪBU

Tā ienākumu daļa, ko Latvija ir atdevusi PSRS centrālajai valdībai ir krietni lielāka nekā saņemtā no tās

Jau tā zemie ekonomiskie ienākumi neefektīvās saimniekošanas dēļ tika vēl vairāk samazināti padomijas vajadzību, galvenokārt militāro izmaksu segšanai

Rezultātā pārpalikums bija par mazu, lai nodrošinātu tautas attīstībai un drošībai nepieciešamo publisko finansējumu.

**Praktiski okupācijas 40
gadu tautas dzīves līmeņa
attīstība atbilst 20 gadu
vidējam Rietumeiropas
valstu dzīves līmeņa
attīstības tempam**

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a network of light blue lines and small circles, resembling a circuit board or a neural network diagram. The lines are vertical and horizontal, with some diagonal connections, and the circles are placed at various points along these lines.

Pateicos par uzmanību!